

B.A. Semester-2 Examination

Elective-111 : Gujarati

[પદ્ય : પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી કાવ્ય ઝલક (અર્વાચીન યુગ ખંડ-૨) (ગુચ્છ-૧)]

સંપાદક : ચંદ્રકાન્ત શેઠ

Time : 2-30 Hours]

May-2025

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ ઊર્મિ કાવ્યની વ્યાખ્યા આપી, તેના લક્ષણોનો પરિચય કરાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ ઊર્મિ કાવ્યના સાહિત્ય સ્વરૂપના વિકાસક્રમનો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૪
- ૨ તમારા અભ્યાસક્રમમાં આપેલા કલાપીના કાવ્યોને આધારે કલાપીની કવિ તરીકેની વિશેષતાઓ જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ કવિ નર્મદના જીવનનો પરિચય આપી, તમારા અભ્યાસક્રમમાં આપેલા કાવ્યોને આધારે નર્મદની કવિ તરીકેની સિદ્ધિઓ જણાવો. ૧૪
- ૩ ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) : ૧૪
(૧) દલપતરામના “મને ભાવી ગુજરાતી ભાષા” કાવ્યમાં કવિનો માતૃભાષા પ્રેમ.
(૨) કાન્તના “ઉપહાર” કાવ્યનું રસદર્શન કરાવો.
(૩) ન્હાનાલાલના “રસજ્યોત” ગીત કાવ્યની સમીક્ષા કરો.
(૪) બ.ક. ઠાકોરના “ભણકારા” સોનેટનું મૂલ્યાંકન કરો.
- ૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છંદનું બંધારણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૮
શિખરિણી, જૂલણા, અનુષ્ટુપ
(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે અલંકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૬
ઉપમા, વર્ણાનુપ્રાસ, શ્લેષ
- ૫ નીચેના પ્રશ્નોના સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી યોગ્ય જવાબ લખો. (ગમે તે સાત) : ૧૪
(૧) સંપાદક ચંદ્રકાન્ત શેઠના પિતાનું નામ શું છે?
(અ) રાધેશ્યામ (બ) કૃષ્ણરાય (ક) નરોત્તમ (ડ) ત્રિકમલાલ
(૨) “અન્યનું તો એક વાકું આપનાં અઢાર છે” —પંક્તિ દલપતરામના કયા કાવ્યની છે?
(અ) મને ભાવી ગુજરાતી ભાષા (બ) શરણાઈ વાળો (ક) ઊંટકહે (ડ) હુન્નરખાનની ચડાઈ
(૩) ઈ.સ. ૧૮૬૪માં નર્મદે કયું પાક્ષિક શરૂ કર્યું હતું?
(અ) સાહિત્ય (બ) દાંડિયો (ક) નવજીવન (ડ) કુમાર

0605N349-2

- (૪) “ભારી હકીકત” આત્મચરિત્રાત્મક કૃતિના લેખકનું નામ શું છે?
(અ) નર્મદ (બ) કાન્ત (ક) દલપતરામ (ડ) કલાપી
- (૫) નર્મદનું “કબીરવડ” કાવ્ય કયા છંદમાં રચાયેલું છે?
(અ) શિખરિણી (બ) પૃથ્વી (ક) ચોપાઈ (ડ) જૂલણા
- (૬) “રેરે! સત્તા તમ પર જનો ભોગવે ફૂર આવી” —પંક્તિ કયા કવિની છે?
(અ) નર્મદ (બ) કલાપી (ક) કાન્ત (ડ) દલપતરામ
- (૭) “કામિની કોકિલા, કેલિ કુંજન કરે” — પંક્તિ કાન્તના કયા કાવ્યની છે?
(અ) વસંતવિજય (બ) કલાપીને સંબોધન (ક) સાગર અને શશી (ડ) ઉપહાર
- (૮) “વિરાટનો હિંડોળો” અને “રસજ્યોત” કાવ્યના કવિનું નામ શું છે?
(અ) દલપતરામ (બ) કાન્ત (ક) કલાપી (ડ) ન્હાનાલાલ
- (૯) ન્હાનાલાલના “હરિનાં દર્શન” કાવ્યનું સાહિત્ય સ્વરૂપ શું છે?
(અ) ઝલક (બ) ખંડકાવ્ય (ક) સોનેટ (ડ) ગીત
- (૧૦) બ.ક. ઠાકોરના “ભણકારા” કાવ્યનું સાહિત્ય સ્વરૂપ શું છે?
(અ) ઝલક (બ) હાઈકુ (ક) ખંડકાવ્ય (ડ) સોનેટ
- (૧૧) “જ સ જ સ ય લગા” બંધારણ કયા છંદનું છે?
(અ) સ્તંભર (બ) મંદાકાન્તા (ક) પૃથ્વી (ડ) ચોપાઈ
- (૧૨) “હૈયુ જાણો હિમાલય” —પંક્તિનો અલંકાર જણાવો.
(અ) અનન્વય (બ) ઉત્પ્રેક્ષા (ક) શ્લેષ (ડ) રૂપક
-